

19 JAN 2012

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

Αθήνα 9 / 1 / 2012
Αριθμ. Πρωτ.:245

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Στήριξη του εισοδήματος των ελαιοπαραγωγών».

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 2916/15-12-2011 ✓

Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής **κα. Δ.-Θ. Αυγερινοπούλου**, σας πληροφορούμε τα εξής :

Το ελαιόλαδο και οι επιτραπέζιες ελιές υπάγονται στο καθεστώς της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών [Καν.(ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου]. Τα διάφορα μέτρα για τη στήριξή τους αποφασίζονται από τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Συμβούλια Υπουργών – Διαχειριστικές Επιτροπές κ.λπ.) και δεν επιτρέπεται η λήψη εθνικών παρεμβατικών μέτρων.

Οι τιμές του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών διαμορφώνονται ελεύθερα στην αγορά με βάση την προσφορά και τη ζήτηση, τους κανόνες ανταγωνισμού και την ποιοτική κατηγορία τους.

Οι παραγωγοί μπορούν και πρέπει να δημιουργήσουν ομάδες, προκειμένου να έχουν μεγαλύτερη διαπραγματευτική δύναμη στις αγορές και να πετύχουν υψηλότερες τιμές στο προϊόν. Επίσης, η τυποποίηση του ελαιολάδου αποτελεί ένα μέσο επίτευξης μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας στο προϊόν.

Υστερα από επικοινωνία με την ΕΑΣ ΗΛΕΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ ενημερωθήκαμε ότι η τιμή παραγωγού για το έξτρα παρθένο ελαιόλαδο στο Νομό κυμαίνεται γύρω στα 2,50 €/ κιλό, η υψηλότερη που σημειώθηκε την προηγούμενη εβδομάδα, σε σύγκριση με τις αντιπροσωπευτικές αγορές της Μεσσηνίας (2,05 €/κιλό) και Λακωνίας (2,30€/κιλό).

Επιπλέον, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στο ελαιόλαδο ως ένα εθνικό προϊόν υψηλής βιολογικής και διατροφικής αξίας, άριστης ποιότητας και μεγάλης οικονομικής σημασίας τόσο για τη χώρα, όσο και για τις 500.000 περίπου οικογένειες που το παράγουν. Για τους λόγους αυτούς στηρίζει το προϊόν με διάφορα μέτρα και δράσεις όπως είναι:

- Η χορήγηση των δικαιωμάτων της ενιαίας ενίσχυσης.
- Η εφαρμογή πολιτικής ποιότητας με στροφή σε πιστοποιημένα, ασφαλή και ανταγωνιστικά προϊόντα. Μέσα από τα προγράμματα ειδικής στήριξης, σε εκτέλεση του άρθρου 68 του Καν.(ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου, το ΥΠΑΑΤ ενισχύει τους παραγωγούς προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ, οι οποίοι καλλιεργούν με συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης και βιολογικής γεωργίας και παραδίδουν ελαιόκαρπο σε πιστοποιημένες από τον ΟΠΕΓΕΠ επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις αυτές, από το δεύτερο έτος εφαρμογής του Μέτρου θα πρέπει να τηρούν τις νομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τις κανονιστικές διατάξεις σχετικά με την τήρηση συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων που βασίζεται στις αρχές HACCP. Το ύψος της συνολικής κοινοτικής χρηματοδότησης ανέρχεται σε 10.000.000 € ετησίως για τα έτη 2010, 2011 και 2012.
- Τα προγράμματα δραστηριοτήτων των Οργανώσεων Ελαιουργικών Φορέων (ΟΕΦ) του Καν.(ΕΚ) 867/2008 της Επιτροπής σε εφαρμογή του Καν.(ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου, μέσα από τα οποία ενισχύονται οι φορείς του κλάδου για την εκπόνηση προγραμμάτων με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων ελαιοκομικών προϊόντων, την παροχή τεχνικής βοήθειας σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, την ιχνηλάτηση και την πιστοποίηση των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος στην οποία δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα. Τα προγράμματα αυτά ξεκίνησαν πιλοτικά το 2003 και άρχισαν να εφαρμόζονται ουσιαστικά την τριετία 2006-2009, όπου υλοποιήθηκαν 24 προγράμματα εργασίας ΟΕΦ συνολικού ύψους κοινοτικής χρηματοδότησης 33.294.000 €, με απορρόφηση που άγγιξε το 99%. Για την τριετία 2009-2012, τα προγράμματα συνεχίζονται σε 45 εγκεκριμένες ΟΕΦ, με το ίδιο ύψος κοινοτικής χρηματοδότησης. Συγκεκριμένα για την ΕΑΣ ΗΛΕΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ για την τριετία 2009-2012, εγκρίθηκε το συνολικό ποσό κοινοτικής χρηματοδότησης του 1.320.000€.

Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα αποτελεί ουσιώδη προϋπόθεση για τη διατήρηση της οικονομικής συνοχής στις αγροτικές περιοχές. Η φυτική παραγωγή αποτελεί το βασικό τροφοδότη σε πρώτη ύλη του κλάδου της ελληνικής μεταποίησης στη βιομηχανία τροφίμων, διαπιστώσεις που εξηγούν και τη μεγάλη χρηματοδοτική βαρύτητα του Άξονα 1 «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού και δασοκομικού τομέα» στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007-2013 (46,1 % των πόρων).

Κατά συνέπεια, η ενίσχυση των παραγωγών, για να αντιμετωπίσουν τις δύσκολες συνθήκες σε ένα έντονα ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον, καθίσταται για το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πρωταρχικής σημασίας.

Στόχος είναι η δημιουργία ενός ανταγωνιστικού πρωτογενή τομέα μέσω του εκσυγχρονισμού των παραγωγικών μονάδων (γεωργικές εκμεταλλεύσεις, μικρομεσαίες επιχειρήσεις πρώτης μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων) ώστε να βελτιώσουν τις παραγωγικές και περιβαλλοντικές τους επιδόσεις, την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων αλλά και τις τιμές για τον παραγωγό.

Η επίτευξη των παραπάνω στόχων θα συμβάλλει στην αύξηση του γεωργικού εισοδήματος, στην τόνωση της γεωργικής απασχόλησης και στη μείωση της μακροχρόνιας τάσης από-επένδυσης που χαρακτηρίζει τον αγροτικό τομέα.

Στο πλαίσιο, λοιπόν, του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλτατζής» περιλαμβάνονται Μέτρα που έχουν ως στόχο τη στήριξη των παραγωγών φυτικής παραγωγής και ειδικότερα τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας στο ελληνικό λάδι και τη δυνατότητα προώθησης αγροτικών προϊόντων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι βρώσιμες ελιές και το ελαιόλαδο.

Συγκεκριμένα, το Μέτρο 132 *«Συμμετοχή γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων»* αποσκοπεί στη στήριξη μεθόδων παραγωγής που αποβλέπουν στη βελτίωση των γεωργικών προϊόντων με στόχο την παροχή εγγυήσεων στους καταναλωτές ως προς την ποιότητα και τη διαδικασία παραγωγής των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων καθώς και στην επίτευξη προστιθέμενης αξίας για τα πρωτογενή γεωργικά προϊόντα και τη βελτίωση των δυνατοτήτων διάθεσής τους στην αγορά.

Η στήριξη παρέχεται στους παραγωγούς προκειμένου να αντιμετωπίσουν τα σταθερά κόστη, δηλαδή τις δαπάνες πιστοποίησης, που προκύπτουν από την ένταξη στα συστήματα ποιότητας της βιολογικής γεωργίας και της ολοκληρωμένης διαχείρισης στη φυτική παραγωγή το λεγόμενο AGRO2.

Επιπλέον, το Μέτρο 133 «Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης» στοχεύει στην παροχή στήριξης σε «ομάδες» παραγωγών που παράγουν προϊόντα ποιότητας με στόχο την προώθηση των προϊόντων ποιότητας και την ενημέρωση των καταναλωτών με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των προϊόντων αυτών, έτσι ώστε αφενός ο καταναλωτής να γνωρίζει «τι τρώει» και αφετέρου να είναι πρόθυμος να επωμισθεί ένα μεγαλύτερο κόστος για την αγορά των προϊόντων αυτών, αφού το συνολικό κόστος σε σχέση με την «αξία του προϊόντος» διαμορφώνεται σε ικανοποιητικά επίπεδα.

Πέρα από τα παραπάνω, ο παραγωγός μπορεί να ενισχυθεί μέσω της δράσης της βιολογικής γεωργίας των γνωστών γεωργοπεριβαλλοντικών ενισχύσεων του Άξονα της «Βελτίωσης του περιβάλλοντος και της υπαίθρου».

Το ύψος ενίσχυσης καλύπτει την απώλεια εισοδήματος και το πρόσθετο κόστος που υφίστανται οι αγρότες από τη μετάβαση της συμβατικής γεωργίας στη βιολογική γεωργία.

Επιπλέον, μέσω του Μέρους «Εκσυγχρονισμός Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων» (Σχέδια Βελτίωσης), προβλέπεται η ενίσχυση επενδύσεων στη φυτική παραγωγή. Τα σχέδια βελτίωσης προσφέρουν τη δυνατότητα ίδρυσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, συμπεριλαμβανομένων επενδύσεων στην καθετοποίηση της παραγωγής τους (ξηραντήρια-τυποποίηση), με ικανοποιητικά ποσοστά ενίσχυσης, ώστε να βελτιωθούν οι συνολικές τους επιδόσεις και να καταστούν περισσότερο ανταγωνιστικές.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του Μέρους για τον τομέα ελαιούχων προϊόντων, ενισχύονται επενδυτικά Σχέδια Βελτίωσης στις ακόλουθες περιπτώσεις καθετοποίησης της παραγωγής της εκμετάλλευσης:

- α) Ίδρυση – επέκταση – εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων (ελαιοτριβείο, συσκευαστήριο) για την παραγωγή ποιοτικού ελαιολάδου σε συσκευασίες λιανικής, στα νησιά με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους.
- β) Ίδρυση – επέκταση – εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων τυποποίησης ποιοτικού ελαιολάδου σε συσκευασίες λιανικής.
- γ) Ίδρυση – επέκταση – εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων τυποποίησης ποιοτικών επιτραπέζιων ελαίων σε συσκευασίες λιανικής.

Η προκήρυξη του Μέρους ολοκληρώθηκε με ιδιαίτερη επιτυχία και συγκεκριμένα στο ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής οριστικοποιήθηκαν πάνω από 7.700 αιτήσεις ενίσχυσης, συνολικής αιτούμενης δημόσιας δαπάνης άνω των 660 εκ. €.

Ο μεταποιητικός τομέας των αγροτικών προϊόντων στην Ελλάδα αποτελεί έναν από τους πιο δυναμικούς κλάδους της Ελληνικής οικονομίας. Ένας από τους βασικούς στόχους του ΠΑΑ 2007-2013 είναι η αύξηση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας του πρωτογενή και αγροδιατροφικού τομέα μέσα από την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των αγροτικών προϊόντων.

Συγκεκριμένα, μέσω του Μέτρου 123^A «Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων» δίνεται έμφαση στην αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων με τη στήριξή τους σε θέματα υιοθέτησης και ανάπτυξης καινοτομιών και τεχνολογικού εξοπλισμού, βελτίωση της ποιότητας καθώς επίσης και της υγιεινής και της ασφάλειας των προϊόντων τους.

Συγκεκριμένα, ενισχύονται οι επενδύσεις που αφορούν:

- Εκσυγχρονισμό, με ή χωρίς μετεγκατάσταση ελαιοτριβείων, αποκλειστικά και μόνο δύο φάσεων, χωρίς αύξηση δυναμικότητάς, με προτεραιότητα σε αυτά που επεξεργάζονται πιστοποιημένα βιολογική πρώτη ύλη.
- Συγχωνεύσεις ελαιοτριβείων με δυναμικότητα ανάλογη των συγχωνευθέντων (αφορά και σε όμορους Νομούς), με προϋπόθεση των εκσυγχρονισμό τους σε ελαιοτριβεία δύο φάσεων.
- Ιδρύσεις ελαιοτριβείων δύο φάσεων, αποκλειστικά και μόνο σε ορεινές-νησιωτικές περιοχές, από βιολογική πρώτη ύλη.
- Εκσυγχρονισμό με ή χωρίς μετεγκατάσταση τυποποιητηρίων – συσκευαστηρίων.

Σε επίπεδο τυποποίησης των ελαιούχων προϊόντων, δύναται να ενισχυθεί:

- Ο εκσυγχρονισμός τυποποιητηρίων - συσκευαστηρίων ελαιολάδου, χωρίς όμως να επιτρέπεται η αύξηση της δυναμικότητάς τους. Η ενίσχυση μπορεί να αφορά και σε εκσυγχρονισμό με ταυτόχρονη μετεγκατάσταση.
- Οι ιδρύσεις, οι επεκτάσεις αλλά και οι συγχωνεύσεις τυποποιητηρίων ελαιολάδου για την παραγωγή επώνυμων ποιοτικών, εμπορεύσιμων συσκευασιών, με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας του προϊόντος.

Το Μέτρο 123 έχει ήδη προκηρυχθεί με καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων ενίσχυσης στις 28.12.2011.

Για την ενημέρωση και προώθηση των αγροτικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά της Ε.Ε. και στις Τρίτες Χώρες, το ΥΠΑΑΤ χειρίζεται τους Καν. (ΕΚ) 3/2008 του Συμβουλίου και (ΕΚ) 501/2008 της Επιτροπής, σχετικά με ενέργειες ενημέρωσης και προώθησης των γεωργικών προϊόντων στις αγορές της Ε.Ε. και των Τρίτων Χωρών.

Στα πλαίσια των παραπάνω κανονισμών έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή 48 προγράμματα σχετικά με ενέργειες ενημέρωσης και προώθησης των γεωργικών προϊόντων στις αγορές της Ε.Ε. και των τρίτων χωρών, συνολικού προϋπολογισμού 120.627.763 €.

Από τα προγράμματα αυτά: i) Τα εικοσιεπτά (27), συνολικού προϋπολογισμού 50.598.149€, έχουν ήδη ολοκληρωθεί,

ii) Τα έντεκα (11), συνολικού προϋπολογισμού 33.793.150 €, είναι στη φάση της υλοποίησης,

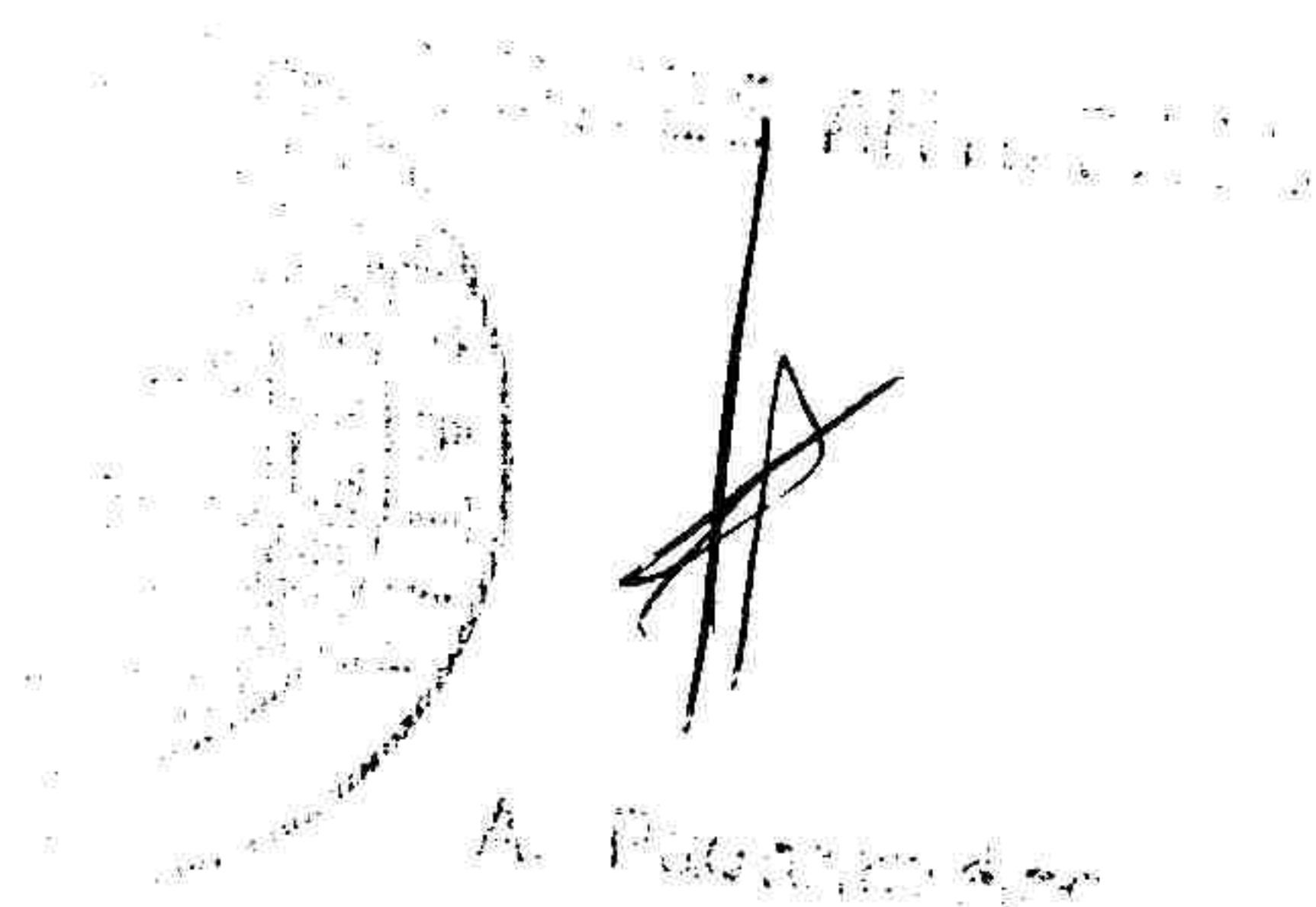
iii) Το δύο (2), προϋπολογισμού 6.795.000€, δεν υλοποιήθηκαν λόγω μη υπογραφής της σύμβασης και

iv) Τα οκτώ (8), συνολικού προϋπολογισμού 29.441.464€ έχουν εγκριθεί και αναμένεται να υπογραφούν οι Συμβάσεις υλοποίησης μεταξύ των εγκριθέντων φορέων και του ΥΠΑΑΤ.

Στο πλαίσιο των παραπάνω Κανονισμών έχουν εγκριθεί και έχουν ολοκληρωθεί τα παρακάτω προγράμματα για την προώθηση του ελαιολάδου:

- Το μονοετές πρόγραμμα του ΣΕΒΙΤΕΛ (ολοκληρώθηκε 6/11/2004), προϋπολογισμού 567.292,00€ και αφορούσε στη χώρα της Ελλάδας.
 - Το 3ετές πρόγραμμα του ΣΕΒΙΤΕΛ (ολοκληρώθηκε 27/1/2008), προϋπολογισμού 3.522.000,00€ και αφορούσε τις χώρες Ελλάδα, Κύπρο, Γαλλία, Αγγλία, Βέλγιο, Ολλανδία, Γερμανία, Αυστρία, Δανία, Σουηδία και Φινλανδία.
 - Το 3ετές πρόγραμμα του ΣΕΒΙΤΕΛ (ολοκληρώθηκε 20/10/2011), προϋπολογισμού 6.580.574,00€ και αφορούσε τις χώρες Αυστρία, Σουηδία, Κύπρο, Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία και Ελλάδα.
 - Το 2ετές πρόγραμμα του ΣΕΒΙΤΕΛ (ολοκληρώθηκε 12/5/2007), προϋπολογισμού 970.000,00€ και αφορούσε τις χώρες ΗΠΑ, Καναδά, Νορβηγία και Αυστραλία.
 - Το 3ετές πρόγραμμα του ΣΕΒΙΤΕΛ (ολοκληρώθηκε 5/3/2011), προϋπολογισμού 2.851.000,00€ και αφορούσε τις χώρες ΗΠΑ, Νορβηγία, Αυστραλία, Ελβετία και Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα.
 - Το 2ετές πρόγραμμα της ΕΔΟΕΕ (ολοκληρώθηκε 5/3/2010), προϋπολογισμού 871.000,00€ και αφορούσε τη χώρα της Ρωσίας.
- Επίσης, έχει εγκριθεί από την Ε. Επιτροπή 3ετές πρόγραμμα προώθησης ελαιολάδου του ΣΕΒΙΤΕΛ σε Τρίτες Χώρες(Βόρεια Αμερική, Αυστραλία, Νορβηγία), προϋπολογισμού 5.922.129,14 €. Η Σύμβαση για το εν λόγω πρόγραμμα αναμένεται να υπογραφεί μέχρι τις 28/2/2012.

Στους παραπάνω Κανονισμούς δικαιούχοι χρηματοδότησης είναι επαγγελματικές και διεπαγγελματικές οργανώσεις παραγωγών, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα υποβολής προτάσεων δύο (2) φορές το χρόνο (μία φορά για την εσωτερική αγορά και μία για τις Τρίτες Χώρες). Τα προγράμματα που εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλύπτονται χρηματοδοτικά ως εξής: Κοινοτική Συμμετοχή 50%, Εθνική Συμμετοχή 20%, Δικαιούχος Φορέας 30%.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κα Δ.-Θ. Αυγερινοπούλου